

RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE

Vstupní restaurátorský průzkum a záměr kamenné sochy sv. Jana Nepomuckého v Křižíkově ul. v Plánici

Leden 2012

TERRIGENA Art s.r.o.

Mgr. Marcel Hron
akademický sochař a restaurátor

Památkový dohled: NPÚ územní odborné pracoviště v Plzni

Počet vyhotovení restaurátorské dokumentace: 2 x tištěná podoba,
2 x elektronická podoba

Místo uložení restaurátorské dokumentace:

1x tištěná + 1x elektronická podoba- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni,

1x tištěná+ 1x elektronická podoba- Archiv objednatele

Dokumentace je chráněna ve smyslu zákona číslo 89/1990 sb. v úplném znění (autorský zákon) s tím, že právo k užití ve smyslu zákona číslo 20/1987 sb. v plném znění (o památkové péči) má Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni a vlastník památky.

Obsah:

I. Lokalizace památky:	3
II. Údaje o památce:.....	3
III. Údaje o akci:	3
IV. Popis památky.....	4
V. Restaurátorský průzkum	4
VI. Restaurátorský záměr.....	5
VII. Specifikace doporučených materiálů	6
VIII. Fotodokumentace	7

Počet stran: 16

Autor fotografií: Mgr. Marcel Hron

Grafické zpracování dokumentace: Bc. Eva Haškovcová

I. Lokalizace památky:

- 1. Obec:** Plánice
- 2. Část obce:** Plánice
- 3. Okres:** Klatovy
- 4. Kraj:** Plzeňský
- 5. Umístění:** Křížkova ulice
- 6. Rejstříkové číslo objektu:** 32109/4-3237
- 7. Památkou od:** 3. 5. 1958
- 8. Název památky:** socha sv. Jana Nepomuckého

II. Údaje o památce:

- 1. Autor:** neznámý
- 2. Datace:** pravděpodobně 1781

III. Údaje o akci:

- 1. Vlastník památky:** Obec Plánice
- 2. Objednatel:** Obec Plánice
- 3. Zhotovitel:** Mgr. Marcel Hron akad. soch. a rest.
rest. licence MKČR č. j. 6.795/97

IV. Popis památky

Pískovcová socha sv. Jan Nepomuckého spočívá na žulovém soklu tvaru pilířku o čtvercovém půdorysu, umístěném na podstavci v podobě pískovcového schodu. Sokl má jednoduchou patku a hlavici. Přední čelo dříku nese obdélné zrcadlo s prolamovanými rohy, lemované sekanou linkou. Ve středu zrcadla je vysekán nápis „Oroduj za nás sv. Jene Nepomucký“. Pilířek představuje téměř polovinu výšky celého díla. Pod nohama světce se nachází ještě nižší podstavec s profilovanými čely. Sv. Jan Nepomucký je zachycen v kontrapostu, kdy váha těla spočívá na levé noze. Světec je oděný do rochetu a almunce, silueta těla vytváří mírně esovitou křivku. V levé ruce drží sv. Jan Nepomucký knihu, na které leží biret a pozlacenou lilii. Pravou rukou si na hrudi přidržuje kříž s korpusem, jako další tradiční atribut. Hlava světce se sklání mírně vlevo, tvář lemuje plnovous, delší vlasy a kovová zlacená svatozář s pěti hvězdami.

Celé dílo je zhotoveno z pískovce a žuly-nejspíše- místní provenience. Povrch sochy je pojednán černo – bílou polychromií, celý povrch soklu je opatřen modrým monochromním nátěrem.

V současné době je socha chráněna novodobou plechovou stříškou pilíři s prolamovanými rohy.

V. Restaurátorský průzkum

Průzkum se převážně soustředil na hodnocení stavu kamenného materiálu, jeho povrchového zpracování, znečištění, statických anomálií a možných monochromních vrstev.

Statika památky se zdá být neporušena, povrch kamenného materiálu však výrazně trpí účinky povětrnostních vlivů a nevyhovujících barevných nátěrů. Povrch památky je znečištěn prachovými deposity z ovzduší, nepůvodní nátěry krakelují, ztrácí soudržnost s povrchem a odlupují se. Spárami mezi jednotlivými kamennými bloky prorůstá tráva. Povrch nese četná drobná plastická poškození. Nejvýraznější poškození pak představuje ztráta modelace u nohou světce. Kovové atributy jsou výrazně zkorodované.

Kamenné stupně bude nutné, pokud možno na místě, plasticky doplnit a odkopat od nich zeminu až na základovou spáru, aby mohlo proběhnout jejich úplné ošetření.

VI. Restaurátorský záměr

Cílem prací je přispět provedením nutných restaurátorských a konzervačních prací ke zlepšení současného stavu památky, k její celkové rehabilitaci při zachování jejích historických, kulturních a uměleckořemeslných hodnot.

V první etapě bude kompletně demontována a trvale odstraněna nevhodná novodobá stříška včetně kamenných sloupků. Samotná socha sv. Jana Nepomuckého bude deinstalována a přepravena do atelieru restaurátora. Vzhledem k výraznému poškození povrchu památky budou nejvíce poškozená místa prekonsolidována (KSE 100 – 300), aby se předešlo dalšímu úbytku kamenného materiálu. Socha včetně architektury bude omyta regulovanou tlakovou vodou. Po tomto základním očištění od volných nečistot a uvolněných nátěrů budou provedeny zkoušky pro odstranění zbytků barevných vrstev, po té proběhne samotné čištění. Odkrytý povrch památky bude celoplošně konsolidován (KSE 100 – 300, fa. Remmers). Odstranění nepůvodních nátěrů odhalí skutečný stav kamenného materiálu, míru zasažení povrchu kamene zvětráváním a případné novodobé plomby a vysprávky. Ty budou jednotlivě vyhodnoceny a příliš vyžilé, případně nevyhovující plomby šetrně odstraněny. Pokud se v kameni objeví praskliny, budou tato místa injektována (Vapo Injekt, fa. Aqua obnova staveb). Plastická poškození budou doplněna tmely na minerální bázi s příměsí styrenakrylátové pryskyřice probarvenými ve hmotě (křemičité písky odpovídající frakce, bílý cement, Sokrat 2802A, světlostálé železité pigmenty – fa. Bayferrox, fa. Teluria). Povrch památky bude po plastické retuši opticky sjednocen závěrečnou patinou (světlostálé železité pigmenty – fa. Bayferrox, fa. Teluria, pojené 2% roztokem Paraloidu B72). Kovové atributy budou mechanicky očištěny od produktů koroze a nesoudržných povrchových vrstev, kov ošetřen antikoročním přípravkem (Bezoplachový odrezovač se stabilizátorem účinku, fa. Kittfort) a pozlaceny plátkovým zlatem pokládaným na mixtion.

Před zpětnou instalací zrestaurované památky proběhne revize a případná úprava základu, pročištění spár mezi jeho jednotlivými kamennými bloky, případně odkopání přebytečné zeminy z bezprostředního okolí.

Po zpětném osazení bude povrch kamenného materiálu opatřen preventivním biosanačním (Porosan, fa. Aqua obnova staveb) a hydrofobizačním (SNL – geuchsneutral, fa. Remmers) nátěrem.

VII. Specifikace doporučených materiálů

Kromě klasických stavebních materiálů a minerálních pojiv bude nutné použít i specializované materiály používané v restaurátorské praxi.

Pro čištění budou použity odstraňovače nátěrů (Ultra 2000, fa. Aqua obnova staveb), peroxid vodíku a čpavková voda smývané za pomoci tlakové vodní páry.

Odstranění biologických nárůstů a biosanace bude provedena biocidním prostředkem (Porosan, fa. Aqua obnova staveb).

Zpevnění bude provedeno pomocí organokřemičitých konsolidantů (KSE 100-300, fa. Remmers).

Pro injektáž prasklin bude použit Vapo Injekt (fa. Aqua obnova staveb).

Nové plastické prvky budou prováděny minerálním tmelem na bázi bílého cementu za přídavku styrenakrylátové disperze a příslušných frakcí písků (Petra C, Aqua obnova staveb), nebo románského cementu za přídavku příslušných frakcí písku.

Barevné retuše budou provedeny světlostálými železitými pigmenty pojenými 2% roztokem Paraloidu B 72.

Závěrečná konzervační úprava kamenných prvků bude provedena hydrofobním nátěrem silanového prostředku (SNL – geruchsneutral, fa. Remmers).

Kovové atributy budou ošetřeny antikoročním přípravkem (Bezoplachový odrezovač se stabilizátorem účinku, fa. Kittfort) a pozlaceny plátkovým zlatem pokládaným na mixtione.

V Třemošné dne 10. 1. 2011
Vypracoval Mgr. Marcel Hron
akademický sochař a restaurátor

VIII. Fotodokumentace

Socha sv. Jana Nepomuckého s novodobou stříškou

Socha sv. Jana Nepomuckého s novodobou stříškou

Socha sv. Jana Nepomuckého – největší plastické poškození

Socha sv. Jana Nepomuckého

Detail tváře a trupu sv. Jana Nepomuckého se zkrakelovanou nepůvodní polychromií

Detail sochy světce se zkrakelovanou nepůvodní polychromií

Hlavice soklu a detail poškození spodní části sochy

Detail nápisu na čele dříku

Detail hlavice soklu se zbytky nepůvodního nátěru

Schodišťový stupeň a patka soklu